

stærke Straffebestemmelser f. Ex. i § 5 for urigtige Oplysninger, for at forlade Thyendet til at forlade sin Tjeneste o. s. v., og selv om man kunde tænke sig et Kapløb for at faae Thyendet til at forlade sin Tjeneste, saa er der jo her fastsat Straffe derfor, saa jeg kan slet ikke se, at disse Anter. have Noget paa sig. Naar han ogsaa talte om, at Karle og Piger om Natten have boet i samme Rum, saa veed jeg ikke, hvorledes han kan komme ind paa det, da Vædringsforslaget efter min Mening indeholder Bestemmelser, der umuliggjøre Saadant; i alt Fald kan det ikke ste, uden at Fæstemanden paadrager sig stor Straf. — Jeg skal i al Almindelighed gjøre opmærksom paa, at disse Indvendinger ere de samme, som vi altid høre ved Fremstridt af enhver Art. Naar der er Tale om Fremstridt, saa hører man altid om Faren for den Slags Misbrug, men naar der saa er gaaet nogle Aar, er man dog glad ved Bestemmelsen og har set, at Faren slet ikke var saa stor, som man tidligere har talt om. Det er let at anføre Exempler derpaa, der er baade Valgmenighedsloven og mange andre. Den Gang fremkom der jo i Tusindtal af Udtalelser om, hvilke forfærdelige Ting der vilde ste, hvis en saadan Lov blev vedtagen. Nu har den virket i mange Aar, og man har set, at alle disse Stræmmebilleder vare grebne helt ud af Luften. — Naar det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, mente, at vore Vædringer hjemlede ubegrændset Næringsfrihed, saa er det jo ogsaa en Overdrivelse, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa. Det følger af sig selv, at de, der have læst Forslaget, vide, at det ikke er Tilfældet. Næringsfrihed er ikke ubegrændset og kan ikke sammenlignes med saadan Noget som Hørvirksomhed, eftersom der, saavidt mig bekjendt, ikke kræves, at der skal stilles anordningsmæssige Værdier i saadanne Tilfælde foruden de andre kontrollerende Bestemmelser. Naar han mente, at Politiet vilde blive tjed af at forfølge Sagerne mod Fæstemænd igennem alle Instanser, da er det et underligt Skudsmaal at give Politiet, der ellers ikke synes saa bange for at forfølge Sager af meget ringere Natur. Naar han saa fremdeles sagde, at vi ved vore Vædringer vilde holde vor Haand over aabenbare Misbrug, saa er det igjen en af de Overdrivelser, som

jeg ikke skal svare paa saaledes, som de egentlig fortjene. Det vil blive et forgjæves Arbejde for det ærede Medlem at godtgjøre, at der ved vore Vædringer er forsøgt at holde en Haand over aabenbare Misbrug. Saa kom det ærede Medlem endelig ind paa at sige, at vi ellers nok vilde være med til at gjøre Indgrib i den fri Nærings, og saa nævnte det ærede Medlem Kunstsmørloven. Jeg skal ikke opholde mig længere herved for ikke at blive afbrudt af Formandens Klokke, hvad jeg vilde anse den høitærede Formand for fuldt berettiget til. Men jeg veed ikke, hvorfra det ærede Medlem veed, at Flertallet har stillet sig paa det Standpunkt, som har betegne, derimod veed jeg, at Regeringen gjør det. Det ærede Medlem skulde derfor hellere vende sit Skyts mod Regeringen, og det Samme gjælder om Apothekerloven. Jeg tror heller ikke her, at det ærede Medlem vil faae Flertallet med sig deri. Jeg skal ikke opholde mig videre derved, men indskrænke mig til disse faa Bemærkninger.

Justitsministeren (Nellemann): Det forekommer mig, at Udgangspunktet ved Behandlingen af denne Sag maa være at træffe de til Thyendets Bestyrelse hensigtsmæssigste Foranstaltninger. Det har i det Mindste været det Synspunkt, som fra Regeringens Side ligger til Grund, at man har villet ordne Forholdet paa en saadan Maade, at der tilveiebringes den bedste Bestyrelse for Thyendet, og at man følger den Vej, som i denne Henseende maa anses for den hensigtsmæssigste. Derimod mener jeg, at Hensynet til Fæstemændene og deres Stilling maa komme i anden Linie. Det kan der kun blive Tale om at tage Hensyn til, naar der først er taget fornødent Hensyn til, hvad Thyendets Interesse kræver. Jeg tror nu ikke, at det er i Thyendets Interesse, at dette Forhold ordnes paa en Maade, som dog mer eller mindre kommer til at falde ind under Begrebet den frie Konkurrences Principer. Det er jo dog alligevel det, som i Virkeligheden Flertallets Forslag gaar ud paa. Jeg tror, at netop den Omstændighed, at der kommer et stort Antal Fæstemænd til Stede, allerede i og for sig indeholder Spiren til Demoralisation. Det har viist sig paa mange andre Gebyter, at naar